

ber 22
Mokrinban.
orbély neje.
rván György
áv. előjáró
vasuti vál-
suti előjáró
eje.
Szanádon.
napszamos,
novits Lázár
tő, Vebiral
napszamos.
Lovrinban.
x Miklós.
áról.
Sárafalván.
zentpéteren.
agyfőszegen.
ár.
Pészakon.
ézeskalácsos
Perlaszon.
ándor tanító.
lgabirijától.
1224-3,2
ény.
megírese-
ázatot hírd-
zen állást el-
szerelt kér-
kat és nyelv-
felszerelten
nyujtsák be.
t figyelembe
ybekötőt ja-
és.
hó 20-án.
szolgabiró.
lgabirijától.
ny.
i járásához
üresedésben
yázatot hir-
ezen 240
szülés után
ndszeresített
hogy kellő-
október hó
hó 15-én.
főszolgabiró.
1219-3
nygi m. kir.
42085 sz. a.
elnevezéssel
os, Orföld és
ban elfoglalt
i eljárást el-
któber hó 10-
ra községben
felek, hogy
annál inkább
ság a kisa-
tor is érdemi-
közül senki
zeírás Bótos,
özségházánál
ber 12
es Lajos s. k.
főispán.
Fer. Pál.

Szerkesztői Irodám
Nagybecskerek Zápolya-
ntca 1., hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1., hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 28 K
Félévre — — — — 14 K
Negyedévre — — — 7 K
Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetéseket
a kiadóhivatal veszi föl.
Azonkívül az összes hir-
::: detési irodák. :::
Megjelenik vasár- és
ünnepnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor.

Nagybecskerek, 1916.

XLV. évfolyam, 218. szám.

Szombat, szeptember 23.

LEGUJABB.

— Saját tudósítónk cenzurázott telefonjelentései. —

Sikeres harcaink a románokkal. — Olasz offen- zivánk zsákmánya 50.000 fogoly és 320 ágyu.

— A mai nap hírei. —

Az erdélyi harcok.

Budapest, szept. 23. A Rotter-
damische Courant írja az erdélyi har-
cokról:

A román határnál olyan hadműve-
letek folynak, amelyek megérdemlik a
figyelmet. Az központiak csapatai az er-
délyi alpesekben átlépték a román ha-
tárt, a román csapatok pedig visszavo-
nulnak. Ha a központiak erősen folytat-
ják ottani offenzívájukat, komolyan ve-
szélyeztetni fogják egyrészt a románok
orsovai vonalát, másrészt a Nagysze-
bennél előrenyomuló románokat.

Budapest, szept. 23. Petrozsény-
ből sürgönyzik az oláhok kiverésének
következő részleteit:

Csapatunk Staabe német tábornok
vezetésével szeptember 17-ikén kezdték
meg az oláhok kiszorítását. Az oláhok
részéről négy ezred gyalogság volt a
magaslatokon elhelyezve, sok gépfegyve-
rük volt s igen nagyszámu erősen be-
épített ágyuval rendelkeztek. A mi ré-
szünkről magyar honvédsapatok, bajor
gyalogság és német tüzérség vett részt
az ütközetben. Oly lendülettel támad-
tunk, hogy a románok harmadnapra
nagyvesztéssel futva menekültek a ha-
tárig. Nem tudtak megállani, csak a
Vulkán-szoroson túl levő magaslatokon,
de csakhamar innen is elzavartuk őket.
Csapatunk ezután megszállották a szoros
kijáratát és a magaslatokat.

Hogy a bányák sértetlenek marad-
tak, az annak tulajdonítható, hogy a
románoknak nem volt idejük komolyabb
kárt tenni. A bányafársulatok élelmiszertá-
rát azonban kifosztották az oláhok s
az értékes tárgyak eltűntek. A tisztvise-
lők lakásait kirabolták, a butorok egy-
részét összetörték vagy elcipelték, a gé-
pek hajtószíjait levágták. Kivágták továbbá
a kaszinó borszékeiből a bőrt és bocsk-
kort csináltak maguknak belőle azok,
akik lábellenél nélkül jöttek hazulról. A
visszamaradt marhákat levágták. De sze-
rencsére teljesen sértetlen a salgótarjáni
társaság óriási villamostelepe, amely
nemrég épült három millió korona költ-

séggel. A szénzállítások a legrövidebb
időn belül megkezdődhetnek.

Olasz offenzívánk zsákmánya.

Budapest, szept. 23. Bécsből
sürgönyzik:

Az ententesajtóban tagadják olasz
offenzívánkban kimutatott zsákmányunk
adatainak helyességét. Ezzel szemben leg-
illetékesebb helyről közlik, hogy a zsák-
mány, amelyet csapataink május 15 től
augusztus 3-ikáig ejtettek, **49.149 hadi-
fogoly, háromszázhusz ágyu,
kétszázegy gépfegyver, nyolc
gépkocsi, hatszáz kerékpár s
huszonöt löszeres kocsi.** Ezek
feltétlenül hiteles számok, amelyeket hi-
vatalosan elkönyveltek.

Bukaresti követünk és koloniánk hazatérése.

Budapest, szept. 23. Stockhol-
ból sürgönyzik:

Czernin gróf volt bukaresti kö-
vetünk százhuszonöt személyt számláló
romániai magyar-osztrák koloniabeli tag-
gal Haparandába érkezett, ahonnan
Trelleborgba utaztak

A macedóniai harcok.

Budapest, szept. 23. A Reut-
ter-ügynökség jelenti Szalonikiből:

Hajóink Nechera közelében kielégítő
eredményrel bombázzák az ellenséget.
A Doiran-fronton fokozódott tüzérségi
tevékenység.

A görögországi helyzet. — Az elfogott görög hadtest.

Budapest, szept. 23. A Secoló-
nak jelenti Londonból:

A négyes szövetség még nem is-
merte el az új görög kormányt. Az orosz
kormány kijelentette a teljes érdeknél-
küliségét.

A Corriere della Sera jelenti:

Római politikai körökben azt hi-
szik, hogy Németország eleget tesz Gö-
rögország követelésének, hogy szállítsa
vissza az elfogott görög hadtestet hazá-
jába, már csak azért is, hogy korrekt-
ségét bebizonyítsa. Viszont a görög jegy-
zék célja az, hogy a négyes szövetség

kormányában kedvező hangulatot te-
remtsen az új görög kormány iránt.

Tisza miniszterelnök a királynál.

Budapest, szept. 23. Bécsből
sürgönyzik:

Tisza István gróf miniszterelnök
ma délelőtt külön kihallgatáson volt a
királynál. Később a miniszterelnök hosz-
szasan tanácskozott Burián külügy-
miniszterrel.

Mangra Vazul eskütétele.

Budapest, szept. 23. Bécsből
sürgönyzik:

Mangra Vazul, az új görög keleti
román metropolita holnap ideérkezik,
hogy letegye az esküt a király kezébe.

Az Unio Anglia ellen.

Budapest, szept. 23. Berlinből
sürgönyzik: A Wolff-ügynökség jelenti
Washingtonból:

A külügyi hivatal tiltakozást jelen-
tett be Angliában, mert a vancouveri
angol cenzor jogosulatlanul átkutatta az
Egyesült Államok tengerészletének posz-
táját. Egyes lapok arról adnak hírt, hogy
ha az entente folytatja elnyomó eljárá-
sát és a kormány mit sem tesz, hogy
az entente-ot észretelítse, akkor a láza-
dás vihara fog kitörni, mikor a kong-
resszus ismét egybeül. Chambertin de-
mokrata szenátor az angol lefoglalások-
sokról ezeket mondotta:

— Egyszerűen az angol szemér-
metlenség egy új példája. Ugy látszik
ezzel szemben nem teszünk egyebet,
minthogy gyártjuk a papiros tiltakozáso-
kat, ami semmit sem ér. A jogtalansá-
gokat hatásosabb eszközökkel kellene
kezelni.

Egy másik washingtoni távirat sze-
rint, Lansing államtitkár megbeszélést
folytatott a németalföldi követel a leg-
ujabb angol rendelkezés dolgában.

Svédország helyzete.

Budapest, szept. 23. Bécsből
sürgönyzik:

Becks-Trie Joachim bécsi svéd kö-
vet az Est munkatársának kijelentette,
hogy a krisztianiai miniszteri konferen-
cia folytatása a malmői királytalálkozás-
nak. Norvégiával és Dániával szemben
Svédország igen szorult helyzetben van,
miután Anglia nem engedné mega-
terentuli bevitelt Svédországba, ha a be-
hozott árukat kivinnénk Németországba.
Továbbmenő nyomás aziránt, hogy a
skandináv államok vegyenek aktív részt
a háboruban az entente oldalán, nem
történt. A Svédország és Oroszország kö-
zötti viszony az utóbbi időben kissé
javult.

HIREK.

Városi közgyűlés.

Nagybecskerek, szept. 23.

Nagybecskerek város képviselőtestülete szeptember hó 25-én délután 3 órakor a volt esküdtszéki teremben rendes közgyűlést tart, a következő tárgysorozattal:

1. Belügyminiszteri leirat a közszolgálati alkalmazottak beszerzési előlege tárgyában.
2. Törvényhatósági bizottsági jóváhagyó határozata a IV. hadikölesön tárgyában.
3. U. a. jóváhagyó határozata a gyakorló-tér céljaira felvett 50.000 kor. váltókölesön tárgyában.
4. U. a. jóváhagyó határozata a Nyomorék Gyermek Országos Otthonába tagként történő belépése tárgyában.
5. U. a. jóváhagyó határozata a Vakokat Gyámoltó Országos Egyesületbe alapító tagként történő belépése tárgyában.
6. Hivatalos jelentés vámdíjszabályzat módosítása tárgyában.
7. Hivatalos jelentés a Délmagyarországi cukoriparral a villamos áram szolgáltatására vonatkozó szerződés meghosszabbítása tárgyában.
8. Országos központi hitesszövetkezet beadványa a tengeri-olajgyár részére kért kedvezmény tárgyában.
9. Számvizsgáló bizottság jelentése az 1914. évi számadások felülvizsgálása tárgyában.
10. U. a. jelentése az 1913. évi számadások felülvizsgálása tárgyában.
11. U. a. jelentése az iparos fiú és leány-továbbá a keresk. tanonciskola 1913-14. évi számadása tárgyában.
12. Néhai Weisz Manó 500 koronás hagyománya.
13. A városi számvétség előterjesztése a háborus előleg visszafizetésének elhalasztása tárgyában.
14. Hungária egyesült gőzmalmok részvénytársaságnak kérvénye pótdó, köveztvám és partvám mentessége iránt.
15. A Szent Imréről nevezett fiu-internátus egyesület kérvénye faszegély és világitási kedvezmény iránt.
16. A vágóhid havidíjas alkalmazottai kérvénye háborus segély iránt.
17. A gypmester kérvénye javadalmazása felemelése iránt.
18. Harsányi Ferenc kérvénye 200 kor. háborus segély iránt.
19. A városi szülész nő kérvénye háborus segély iránt.
20. A városi villammű alkalmazottai kérvénye háborus segély iránt.
21. Mokker Lipótné kérvénye az ételmezési díjak felemelése iránt.
22. A jövedéki alkalmazottak kérvénye háborus segély és beszerzési előleg engedélyezése iránt.
23. Krpusin Száva városi előfogatos kérvénye előleg és javadalmazás felemelése iránt.
24. Moity Dragutin felebbezése tanácsi határozat ellen.
25. Pánics Dániel vár. tanácsnok kérvénye 2 havi szabadság iránt.
26. Biebel Hermann óras ajánlata a torony-órak jókarban tartása tárgyában.
27. A városi tanács javaslata a bádigos munkák biztosítása tárgyában.
28. U. a. a lakatos munkák biztosítása tárgyában.
29. U. a. a város részére szükséges épületfa biztosítása tárgyában.
30. U. a. a kaszinótársulat ajánlata a kaszinó bérletére nézve.
31. U. a. a színházi buffet haszonbérbeadása tárgyában.
32. U. a. javaslata az Élelmiszer csarnok céljára átengedett bolti helyiség tárgyában.
33. U. a. javaslata Feles Márton illetőségi ügye tárgyában.

Es a még netán beérkezett tárgyak.

Az erdélyi menekültek.

— Moratórium az erdélyieknek. —

Nagybecskerek, szept. 23.

Az erdélyi menekültek még egyre érkeznek Torontálmegyébe s így a tegnapi nap folyamán is érkezett nyolcszáz menekülő a vármegye területére.

A menekültek elhelyezése mindenütt rendszerben folyik s legközelebb Jankó Ágoston udvari tanácsos torontáli és Szervácus Lajos brassói alispán együttesen végigjárnak azokat a községeket, ahol menekültek vannak elhelyezve s személyesen győződnek meg helyzetükről.

Azután gondoskodás fog történni aziránt is, hogy az egymáshoz tartozókat lehetőleg egy helyen szállásolják el.

A nagyváradai miniszteri kirendeltség közli:

A hadi állatátvételi bizottság által Erdélyben megvett ökrök, tehén, tinó, üsző, bivaly és juh szeptember hó 20-ától Nagyváradon a Kolozsvári-uton a vám előtti legelőn felállított vásártéren fog eladatni. Az eladást teljesítő bizottság naponként ott a helyszínén délelőtt 9-12-ig és 3-5 óráig működik. Az állatok osztályozva, kiló számra megszabott áron adatnak el. Az eladások készpénzfizetés és a jószág azonnali átvétele mellett fognak eszközöltetni és csakis gazdának, közvetítő kizárásával, lesz joguk vásárolni. Eladások kisebb-nagyobb csoportokban, de egyenkint is eszközöltetnek.

Az állatok legkisebb ára: I. osztályú ökrökért kilógrammonként 4.50 K, II. osztályú ökrökért kilógrammonként 4. — K, III. osztályú ökrökért kilógrammonként 3.50 K. I. osztályú tehénkért kilógrammonként 4. — K, II. osztályú tehénkért kilógrammonként 3. — K, III. osztályú tehénkért kilógrammonként 3. — K. Nővendék jószágért: Tinó 3 K, Üsző 2.50 K. Bivalyokért: 1 koronával fenti áraknál olcsóbban. Jubokért: Egyre-másra különként 3.50 K. Gazdának községi bizonyítvánnyal kell magukat igazolni.

A nagybecskereki áll. polgári fiúiskola igazgatósága közli:

Felhívom a polgári iskolai tanulmányait folytatni akaró s a polgári iskolába járni szándékozó menekült fiukat és leányokat, hogy rendszeres iskoláztatásuk végett f. hó 24-ig bármely nap délelőttjén 9-11-ig a városi színház-épület I-ső emeletén levő iskolahelyiségben jelentkezzenek. A tanulók mindennemű díj fizetésének kötelezettsége nélkül vétetnek fel a megfelelő osztályba; tankönyveket, tan- és írószereket ingyen kapnak. Egyeseknek pedig a rendelkezésünkre áll, valamint a társadalmi uton gyűjtendő összegből cipőt és téli ruhát fogunk venni. Nagybecskerek, 1916. szeptember hó 17-én. Az áll. polg. iskolai igazgató helyettese.

Az erdélyi menekültek közül újabban a következőket keresik:

- Horváth Márton Mokrinból keresi 17 éves Árpád fiát a brassómezei Krizba községből. Szigeti János tüzér (Budapest, Ludovika akadémia) feleségét Brassóból. Pujó György őrmester (Budapest, 2 sz. tart. kórház) feleségét és 3 gyermekét. Lengyel János építész (Budapest, Battyányi-u. 14.) feleségét, anyját, nevelt leányát, egy vendégleányt és cselédjét Brassóból. Zerwes Frigyes törzsfogár (Debrecen) Harth Henrik nagyküllömezei százapátfalvai körjegyzőt és nála volt leányát. Depner Péter tart. tüzérhadnagy (Arad, Erzsébet királyné-ut 20.) a Depner-családot Hóltövényből. Hunyady Ferenc József 2. gy. ezs. népfőlkelő (Prága, József-kaszárnya) édesanyját Brassóból. Horn Margit (Bpest, VII., Huszár-u. 5.) Hirschhorn Vilmosné gyermekével a nagyküllömezei Halmagy községből. Dr. Márkus János tanár (Hódmezővásár-

hely, Kállay-u. 28.) Márkus Mihály nyug. közs. jegyzőt Homoródról.

Dr. Baku Róbert nagydisznói szolgabíró (Zombor) feleségét és 9 hónapos gyermekét. András János 2. gy. e. népfőlkelő (Prága, Bruszka-kaszárnya) feleségét és 3 gyermekét Bárcaufaluból.

Papp Máttyás őrmester (Hosszupályi, Hajdú-m.) feleségét, 4 gyermekét, anyját a brassói Purkerez községből.

Langaver Sándor (170. sz. tábori posta) keresi Baresa András Brassóból menekült bolgárszégi erdőőrt.

Gázpor Jánosné (Alsóelemér, Torontálmegye) keresi édesatyját Mihály Gábort, édesanyját Mihály Annát és 8 éves kis fiát Gázpor Jánost acsikmezei Csikszentmártonból. Továbbá unokaöccsét Csóti József gyalogost a brassói 46. gy. e. tartalékkórház trachoma-osztályából.

Máté Sándor cipész, a 24-ik honvéd gyalogezred törzssztyánál Nagyvárad, Új tüzérsztyán, keresi feleségét Máté Sándornét szül. Hermann Magdolnát és 6 gyermekét, Sándor, Ferenc, Mariska, Ottó, Dezső és 10 napos csecsemőt. Brassóból, Vasut-utca 22. szám.

A következő Felsőeleméren elhelyezett erdélyi menekültek keresik hozzátartozóikat:

Bottesz Jánost és nejét Szárát keresi Schneider Katalin. — Preits Katalint keresi fia János. — Kotschken János keresi nejét Katalint és 5 gyermekét. — Löx András (Földvár) keresi nejét Katalint és 5 gyermekét. — Joanesch János (Földvár) keresi nejét Katalint és 6 gyermekét. — Brendörfer György és Keresztély (Prázmár) keresik anyjukat Annát. — Báditou János keresi szüleit Györgyöt és Mária anyját. — Orgidan Vazul keresi György és Elena anyját. — Szinbueher Miklós keresi apját Miklóst és anyját Annát. — Buholezián György keresi szüleit Jánost és Máriát. — Sándru János, keresi anyját Máriát. — Purkera János keresi anyját Máriát. — Brendörfer Keresztély keresi testvérét Mártát. — Róth Márton keresi anyját Annát. — Römer György keresi apját Jánost és anyját Mártát. — Dück Victor keresi nejét Hermínát és Matild leányát. — Imre Ferenc (Apáca) keresi szüleit Pált és Máriát. — Tichy Henrik szövömester (Brassó) keresi nejét Elizát 3 gyermekeivel. — Sipos Lina keresi anyját Szilánczi Józsefnét.

— Hivatalos jelentések szeptember hó 22-ikéről. A miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jelentéseket kaptuk a harcéri eseményekről:

Höfer jelentései:

Keleti harcér:

Románia elleni harcveronál:

Nem volt különös esemény. A helyzet változatlan.

Karoly főherceg lovassági tábornok hadseregveronala: A Kárpátokban tegnap az oroszok támadási tevékenysége valamivel csökkent. Dornavátról északra, a lucinai mentelepektől délnyugatra és Ludova vidékén ellenséges előretöréseket visszavertünk. Bisztrícától délre a tegnapelőtt visszafoglalt Smotrecmagaslatot újra elvesztettük. Különbösen nincsen nevezetesebb esemény. Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregveronala: Böhm-Ermolli vezérezredes hadseregveronál az ágyuharc erősödött. Svinichitől keletre ellentámadásaink ellen az ellenség új oszlopokat dobott, de mindenütt visszavertük őket.

Olasz és délkeleti harcér:

Nincs különösebb esemény.

Események a tengeren:

Egy repülőgéptank vezetője, Zelezny fregatt-hadnagy, megfigyelője báró Klimesburg fregatt-hadnagy a déli Adrián a Foucault nevű francia tengeralattjárót bombatalálattal elsüllyesztette. Az egész személyzetet, két tisztet és 27 főből álló legénységet, sokat közülök már fuldoló állapotban ez, valamint egy másik repülőgép, melynek vezetője Konyovics sorhajóhadnagy, megfigyelője Severa tengerészsztyán, megmentette

Telefon 330.

VÁROSI MOZI A VOGT ESKÜDTSZÉKI TEREMBEN.

Telefon 330.

Vasárnap, 1916. évi szeptember hó 24-én négy előadás, a 3 és 7 órai zónaelőadás felhelyárakkal, az 5 és 9 órai rendes helyárakkal.

Szeptember legnagyobb szenzációja!

A ghetto csodalámpája

A legbrilliansabb filmujdonság!

(Die Wunderlampe von Hradschin)

Regényes történet a prágai ghetoból 5 felvonásban Irta: Robert Reinert.

A guruló kárp. Elsőrangú vigjáték Mátrai Ernővel a főszerepben.

Új háborus képek a Balkánról.

és foglyul ejtette. Fél órával később a foglyokat egy torpedóhajónk átvette és partra szállította, a két tiszt kivételével, akiket repülőgépen hoztak a kikötőbe. A hajóhad parancsnoksága.

A német nagy főhadiszállás jelentései:

Nyugati haretér:

A Somme és a Maas területén folyt élénk tűzérési és kézigránátharcoktól eltekintve, nincsen jelenteni való

Keleti haretér:

Lipót bajor herceg vezértábornagy hadcsoportha: Lucktól nyugatra gyengébb orosz támadások balul végződtek. Korintónál az ellenség állásunk egyes kis részeiben még tartja magát. A szeptember huszadiki harcokban hétszázhatvan fogoly s több gépfegyver jutott kezünkre. A Szereth és a Stripa közti arcvonal egyrészen, Zborovtól északra héves tűzérési harc folyt. Az ellenség támadásait zárótűzünkkel megakadályoztuk. Károly főherceg lovassági tábornok harcvonal: A Narajovkánál élénk tüzelés és helyenként gyalogsági tevékenység. A Kárpátokban a Smotrec-kupot ismét elvesztettük. A Babaludova mentén az oroszok folytatták erőfeszítéseiket, amelyek, hála derék vadászaik szívósságának, ismét sikertelenek maradtak. A Tatárka-szakaszon és Dornavatrától északra támadásokat visszavertünk.

Erdélyi haretér:

Nincsen újság.

Balkán haretér:

Mackensen vezértábornagy hadcsoportha: Dobrudzsában Topraisartól dényugatra nagy román haderők támadásba mentek át. Német, bolgár és török csapatoknak az ellenség szárnya és háta ellen intézett átkaroló ellentámadása következtében a románok menekülésre kényszerültek visszavonulni.

Macedóniai arcvonal:

A harci tevékenység a florinai medencében élénk maradt és a Vardartól keletre ismét felújult. — Ludendorf.

— **Ülések a városnál.** A városi tanács ma délelőtt, az állandó választmány pedig ma délután dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklésével ülést tartott, amelyeken a hétfői közgyűlés tárgyait készítették elő.

— **Katonai kitüntetés.** A király Székely Mór alsóeleméri körállatorvosnak az ellenség előtt teljesített kitünő szolgálatai elismerésül az arany érdemkeresztet adományozta a vitézségi érem szalagján.

— **Katonai kinevezések.** A király kinevezte Lenárd Vilmos 29. gy. ezredbeli tart. főorvost tartalékos ezredorvossá, Görlich Imre 29. gy. ezredbeli tart. zászlóst pedig tartalékos hadnagygyá.

— **Az iskolai gondnokság köréből.** Torontálvármegye főispánja a nagybecskereki áll. elemi iskolai gondnokság alelnökeivé Baeden Károly ny. áll. iskolai igazgatót és dr. Steinbach megyei tb. árvászeki elnököt nevezte ki.

— **A hivatalos ősz.** Az Idő a Naptárral állandó hadilábon állván, természetesen, hogy mikor a Naptár csak most jelenti, hogy az ősz kezdődik, valóságban már egy hete őszi idő van. Nyoma sincs a szépséges szeptemberi nap sugárnak s napok óta sötét felhők nehezdednek ránk az ég kárpitjáról s olyan hideg süvítő őszi szél dermeszt bennünket, hogy novemberben is sok volna. A Naptárnak azonban mindig s csak azért is ma kezdődik szerinte az ősz. Ma, szeptember 23-án, pontosan délelőtt 10 óra 15 perckor s most már csak az a remény biztat bennünket, hogy a Naptárral szemben az Idő juszt is nyarat csinál. Milyen jó is volna még vagy két hónapig, vagy akár tovább is. Sok, sok nyomorúság enyhülne egy kicsit...

— **Adomány.** Nagy Lászlóné 10 koronát adományozott lapunk utján a vöröskereszt egylet nyugvó állomásának.

— **Beírások és javítóvizsgák a felső kereskedelmi iskolában.** A nagybecskereki áll. felső ker. iskolában a javítóvizsgálatok f. hó 26-án, a beírások 28., 29. és 30-án, mindenkor d. e. 8 órai kezdettel fognak megtartatni. Az intézet helyiségei a régi törvényszék épületének I. emeletén vannak.

— **A Városi Mozi** holnap másora elsőrangú filmrészletekkel szolgál. Szinre kerül ugyanis „A ghetto csodalampája” című nagyszabású film, amelynek érdekes meséje mindenütt élénk tetszést keltett. Azonkívül lesz egy pompás bohózat „A guruló kalap” címmel, amelyben Mátrának van mulatságos alkítása.

— **Öngyilkos gazda.** Opreán Száva nagybecskereki gazda tegnap délután öngyilkos szándékkal a Begába ugrott s mire utána mentek, már vízbe fullt és csak a helikopter foghatták ki. Tettének okát nem tudják.

— **Torontálak veszteséglajstroma.** A 455-458. hivatalos veszteséglajstromok a következő torontálakról adnak hírt:

Hősi halált haltak: Halász-Popov Sándor 86. gyalogezred Nagyikinda. — Horváth (Bortok) Szilveszter 7. h. gy. e. Lukácsfalva. — Tornyi József 7. honvéd gyalogezred Torontáloroszi.

Megsebesültek: Juhász István 29. gyalogezred Törökkanizsa. — Kiss J. József 17. h. gy. e. Nagyikinda. — Matics Koszta 17. honv. gyalogezred Farkasd. — Szilaski János 17. honvéd gyalogezred Torontálsziget. — Sztójánov Milos 17. honv. gy. e. Torontálsziget. — Pirko János 7. honvéd gyalogezred Nagyikinda. — Sablinc Mihály 36. tüzérezr. Nagyikinda. — Vicelár János 30. honvéd gyalogezred Bánlak.

Hadifogságba estek: Brzovan Száva 7. Haubitz ezr. Dolova (Szerb fogságban). — Dehm Ádám 30. honvéd gyalogezred Fernehalom (volt hadifogságban s most újból bevonult). — Trifimov Szvetiszlav 70. gyalogezred Nagyikinda (Koszov, tamboui korm. Oroszország). — Grabovszky Mátyás 7. honvéd gyalogezred Jánosföld. — Gradl Henrik Mihály 61. gy. e. Zsombolya (Kanszk, Jenissei korm. Oroszország). — Gyukits János 7. honvéd gyalogezred Kistárnok. — Heinrich Ferdinánd 61. gyalogezred Zsombolya (Rjüsan, Oroszország). — Jovanov Radivoj 61. gyalogezred Csene (Busuluk, szamarai korm. Oroszország). — Lazarov Vitályos 61. gyalogezred Csereye (Selo krasnyj knt, szamarai korm. Oroszország). — Lupsa György 61. gyalogezred Nagykomlós (Castello Brescia, Olaszország). — Mallinger József 61. gy. e. Nagyszentpéter (Tjumen, Oroszország). — Somfa Florea 61. gyalogezred Öregfalu (Castello Brescia, Olaszország). — Uhl Péter 61. gyalogezred Sándorháza (Pensa, Oroszország). — Weismann Miklós 61. gy. e. Szenthubert, (Krasnojarsk, Jenissei korm. Oroszország).

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban a lefolyt héten a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Martinov Szvetozár gk. borbély és Popmijatov Amália gk. — Beck Ernő izr. városi hivatalnok és Kardos Margit izr.

Születések: Vladuly Béla gk. földmives, leány. — Jovanov Bogdán gk. napszámos, fiu. — Turinszki Velimir gk. napszámos, fiu. — Ketzner Jusztina rk., fiu. — Fanka Szvetolik gk. napszámos, leány. — Dormuth Anna rk. házielőd, fiu. — Lang Lőrinc rk. áll. tanító, fiu. — Gardinovacki Emil gk. földmives, fiu.

Halálozások: Herman Mária rk. 18 éves, hasihagyomány. — Kaszás János rk. 40 éves, öngyilkosság. — Gardinovacki János gk. 3 éves, bélhurut. — Kalyev Hajnalka 2 hónapos, életgyenge. — Magyar Margit rk. 8 éves, tüdőlob. — Rávitly Lyubinka gk. 10 hónapos, életgyenge. — Kralyev Jorán gk. 2 hónapos, életgyenge. — Nikolics Sándor gk. 78 éves földmives, aggkór. — Fajtovic Ferenc rk. 2 éves, hólyagos himlő. — Órsó Domokos rk. 87 éves napszámos, ütőerelmesesedés. — Weidenhof Pál rk. 3 éves, terokgyík. — Ifj. Fajtovic István rk. 5 éves, hólyagos himlő. — Vladuly Rózsa gk. 5 napos, életgyenge. — Vojnák József rk. 7 éves, hólyagos himlő. — Borf Márton ág. h. ev. 22 hónapos, bélhurut.

Színház.

Szegény Jonathán. A sok vásári operett után a klasszikus operettmuskának aranycsengése csilingelt tegnap este a fülünkbe. Milőcker örökszép muzsikája, a Szegény Jonathán pompás dallamai változatlan frissességgel és üdőséggel hatottak a közönségre s látszott az egész színházon, hogy igazi műveltséget tölti be. Az előadás összevágó volt s a szereplők egyenként is mind igyekeztek a legjobbat nyújtani. A címszerepet Pataty Ferenc játszotta jó kedvvel, színes humorral és diszkrété. Emellett énekszámait is teljesen sikerültek. Molly szerepében Budai Ilonka keltett élénk tetszést úgy játékaival, mint énekével. Kelen Rózi Harriette énekszámait kitűnően adta elő s dr. Gál Rezsőnek is voltak

sikerült énekrészei. Nyárai Rezső az impresszárió szerepében szintén igen jó alakítást nyújtott s általában mindenki helyén volt. A zenekar Obruca Rudolf karnagy vezetésével tökéletesen működött.

Képek a háborús Erdélyből.

— Kézdivásárhelyről és Gyergyóból. —

— szept. 23.

Kolozsvárról írják: Sámson Ádám kézdívásárhelyi tisztviselő a napokban érkezett Kolozsvárra. Sámson, amikor az oláhok bevonultak a székely városba, annyira beteg volt, hogy élete kockáztatása nélkül nem is gondolhatott a menekülésre s ezért ágyban fekve, betegen ott Kézdivásárhelyt élte át azokat a percekét, amelyekben e büszke határszéli bástyája a magyarságnak oláh kézre került. Sámson, miután pár nap múlva jobban lett, módot talált arra, hogy megszökhesse az oláhok által megszállott Kézdivásárhelyről. A kalandos utakon keresztül ideérkezett tisztviselő beszélt el az alábbiakat:

— A szobám ablaka a főtérre nyílt és betegem, a függöny mögül lopva kinéztem, amikor kedden délután az oláhok bevonultak Kézdivásárhelyre. Elsőnek egy gyalogos patrul jelent meg a kihalt, néptelen utcán. A puskájukat a kezükbe fogták, jobbra-balra néztek és úgy figyeltek, hogy nem fenyeget-e valahonnan veszedelem. Nem látszottak valami nagyon bátraknak. Egy oláh szolgálója volt valamelyik ismerősömnek, aki ott maradt, hogy gondomat viselje. Ő jött fel hozzám és újságot hozta, hogy a város végén már nagy csapat oláh katonaság táboroz.

Öt óra felé bandaszóval bevonultak az oláh csapatok. A kvártélyszervezők minden házba bementek és hozzám is beállított egy tiszt két katonát kíséretében. Illedelmesen kopogtak az ajtón és amikor látták, hogy beteg vagyok, a tiszt így szólt:

— Ne féljen, nem lesz bántódása, csak viselje tisztességesen magát. Ha szükségére lesz, kioldunk egy katonasort magához.

Megköszöntem a sziveskedést de orvost nem kértem. Nagy lázban töltöttem az éjszakát és másnap jobban lettem. Csütörtökön lementem az utcára, ahol oláh katonákon kívül senki sem járt. Egy patrul igazolásra szólított fel és bekisért a törvényszék épületében levő katonai parancsnoksághoz, ahol rövid kihallgatás után elbocsátottak, de alig hogy elhagytam az épületet, egy másik őrző fogott el s az is bekisért oda, ahonnan az előbb jöttem el. Erre egy igazolványt kaptam, amellyel nyugodtan járhattam.

Vasárnap magamhoz vettem a felöltömet és elindultam a Kézdivásárhely felé vezető országúton, amely egyuttal Csik felé is vezet. Az uton oláh járőrökkel találkoztam, akiknek hideg vérrrel megmutattam az oláh parancsnoktól kapott igazolványomat. A járőrvezetők sokáig nézték az írást s végül is tovább engedtek. Így sikerült eljutnom Kászombá, ahonnan egy öreg székely a hegyeken keresztül Palotilváig vezetett. Hosszu, fárasztó volt ez az út, de erőt adott a menekülés vágya.

Marosvásárhelyről írják: A folyton érkező menekültek közt állandóan érkeznek olyanok is, akik községükben maradvá átéltek a román uralom egy-két napját, csak azt kitapasztalva, hagyták el szülőföldjüket szomorú tapasztalatokkal. Így az ellenség által megszállott Gyergyóremetéről is érkeztek ide székely asszonyok, akik beszélnek, hogy a faluban fosztogatnak, garázdálkodnak a román katonák, Legelőszőr a gyergyóremetei Mélik-házat rabolták ki, arra kényszerítve az ottmaradt lakosságot, hogy a butorok és lopott holmik elhurcolásában se-

gédkezzék nekik. A megszállás után menekült gyergyóremeteiek hozták azt a felháborító hírt is, hogy a román katonák brutálisan megkínóztak és egy sasfára felfeszítették egy öreg, 60 éven felüli mészáros, akitől a kinzással eldugottak hitt pénzét akarták kiesikarni.

Borszék megszállása után menekült és jelenleg Marosvásárhelyen lakik a Rákóczi-utca 19. sz. alatt Antal Dani 62 éves fuvaros. Az öreg székely feleségével, gyermekeivel hátramaradt Borszékben, ahol kivüle még egy ember lakott a kiűrités után: Patka Vencel kertész. Szeptember 4-én éjjel román katonák jelentek meg Antal Dani lakásán, lovait elvették, feleségére és gyermekeire rázárták az ajtót és őt a kertészszel együtt elhurcolták.

Két napi viszontagság után, amely idő alatt nem bántak rosszul a románul is tudó székely fuvarossal — miután igazolta, hogy pereig se szegült ellent a román katonáknak, magas korára való tekintettel szabadon bocsátották Antalt és a kertészt is, akik aztán hegyi utakon bolyongva elszöktek Borszékéről s idejöttek Marosvásárhelyre. Kétségbeesett családjaikkal, melyek távollétük alatt jöttek el, itt találkoztak szerencsésen. Az öreg Antalnak egy román százados írásbeli engedélyt adott arra, hogy visszatérhet lakására és kisérőjét is adtak melléje. Ugy beszéli a vén fuvaros, hogy akkor mintegy 60 román katona volt Borszékben, nem bántottak, rongáltak semmit és az őt kísérő két baka keservesen panaszkodott, hogy ők nem akarnak meghalni, nem kell nekik a háború s bagoztatták, hogy minden lizalmuk csak az orosz segítségben van.

Antal Danit utközben a mi katonai paransnokságunk is kihallgatta.

Marosvásárhely közhangulata ma már sokkal nyugodtabb, bizakodóbb, a város képe sok tekintetben változott és a pár napig tartott olcsóságnak is vége, ellenben egyes cikkeken egyrészt a bezárt üzletek miatt már is érzékeny a hiány s többek között a cukor uzsora is felütötte a fejét. Az el nem távozott, de holmiját becsomagolt lakosság egyes készleteit is elcsomagolta, ami mindenesetre hozzájárul a zavarhoz.

Változáson ment át a város éjjeli képe is, a katonai paransnokság megkeresésére a rendőrség szabályozta a kávéházak és vendéglők záróráját. Csupán három kávéház tarthat nyitva 12 óráig és a többi 9 és 10 órakor köteles bezárni.

November elsejére két csinosan bútorozott szoba
lehetőleg Amerika-városrészben
:: :: kerestetik. :: ::

Ajánlatok az olajgyárba címzendők.
1228—X 1

Antalfalvai járás főszolgabírája.
5384—1916. kig. szám. 1227—2.1

Pályázati hirdetmény.

Lemondás folytán megüresedett antalfalvai járási gyepmesteri állásra pályázatot hirdetek és felhívom a pályázni óhajtokat, hogy kérvényeiket f. é. október hó 10-ig annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkező kérvényeket tekintetbe nem fogom venni.

A gyepmester fizetése 600 korona, 2 segéd tartásáért 400 korona, 2 ló tartásáért 200 korona és szabadlakás.

Antalfalván, 1916. évi szeptember hó 18-án.

Zsiros, főszolgabíró.

Árverési hirdetmény.

A nagybecskereki kézizálog-intézet 1916 október 18-án d. e. 9 órakor azon tárgyakat, melyek 1914 május 30-ig lejártak, árverés után eladja.

18,	60,	65,	69,	77,	84,	110,	194,	488,
907,	987,	1056,	1421,	1423,	2092,	2135,	2396,	
2407,	2533,	2594,	2805,	2845,	3063,	3207,		
3292,	3326,	3330,	3347,	3600,	3616,	3673,		
3676,	3693,	3769,	3790,	3802,	3914,	3924,		
4044,	4082,	4117,	4146,	4153,	4159,	4177,		
4230,	4331,	4429,	4455,	4485,	4487,	4495,		
4514,	4532,	4533,	4548,	4622,	4695,	4707,		
4735,	4754,	4774,	4779,	4780,	4781,	4787,		
4792,	4796,	4802,	4813,	4814,	4819,	4822,		
4832,	4833,	4839,	4853,	4869,	4879,	4883,		
4896,	4907,	4910,	4915,	4926,	4931,	4939,		
4940,	4947,	4956,	4962,	4964,	4969,	4976,		
4977,	4990,	4994,	5004,	5035,	5042,	5049,		
5058,	5083,	5109,	5111,	5125,	5127,	5132,		
5146,	5151,	5176,	5179,	5182,				

1228—1.

Szűts István.

Hordókat

petróleumos, olajos, kátrányos, sziruposat, szeszest a legmagasabb áron minden mennyiségben készítés mellett veszünk úgy helyben, mint bármely vidéki vasut-, vagy hajóállomáshoz szállítva. Hordóügynökök keresteinek!

Weisz Lipót és Társa

olaj-, gépszir- és kocsikenőcs nagykereskedők
Budapest, IX. Hentes-utca 17.
(1181—103) Interurbán-telefon: József 14—50.

Törvényes védjegy szabadalom.

Jótállás az irtás tökéletes eredményéért =

Reitter Oszkár nagybecskereki fajbaromfi tenyésztőnek találmánya a

Patkánin

fölülmul eddig ismert mindenféle patkányirtó szert, (nem mérge) emberre, állatra cseppet sem veszélyes. 1 doboz ára 2 korona, mely elég 120—150 patkány biztos kiirtásához.

smertető leírását, melyben le van írva, hogy különféle nagyságu gazdaságban hány doboz használandó a teljes kiirtáshoz — kérésére ingyen küldök. Torontál megyében kizárólag kapható: BERENYI BODOG vaskereskedésében Nagybecskerek. Telefon 2—23.
(247—80.84) BIZTOS ÉS TÖKÉLETES IRTÁSÉRT JÓTÁLLÁS!

AZ UJSÁG

a magyar értelmiség napilapja.

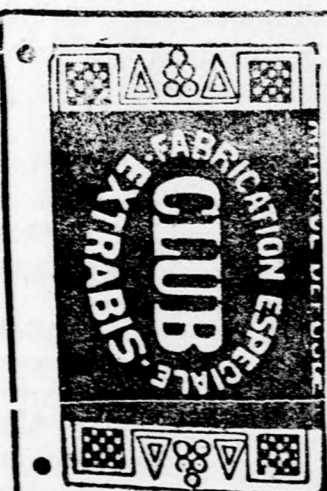
Előfizetési árak:
Egy hónapra . . . K 2.80
Negyedévre . . . K 8.—
Félévre . . . K 16.—
Egész évre . . . K 32.—

Értesülései a világ eseményeiről megbízhatók, harctéri tudósításai frissek, a harctéri helyzet magyarázatai térképekkel érdekesek és szakszerűek. Bö hirrovat, szépirodalmi rész a legkiválóbb írók közreműködésével. Vasárnap „Asszony” és „Gyermek” melléklet.

Cikksorozat a magyar városok háborus életéről.

Megrendelő cím:

AZ UJSÁG KIADÓHIVATALA Budapest, VII., Rákóczi-ut 45. szám

„Club” cigarettapapiros

csak az itt lenyomott védőjeggyel valódi

Mindegyik csomagocská teljes 100 lapot tartalmaz.

Utánzásokra, melyek mind csekélyebb minőségűek, fölhljuk a vevőközönség figyelmét!

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál Nagybecskereken.

Kiadó: Pleitz Fer. Pál

1215—33
Kiadó szép uri.. lakás.

A Mészáros Lázár-utca 2749. szám alatti Hirsch Antal-féle ház az összes mellékhelyiségekkel, nagy szőlő- és gyümölcskerttel f. év nov. 1-re kiadó.

Bővebbet Kohn Márk cipésznél Nagybecskerek, Mészáros-Lázár-u. 3010sz.

Jókarban levő

Gramofonlemezek

olcsón eladók
Melencei-u. 22.

Hirdetéseket

jutányos árért kéri

Torontál

szel. napi lap kiadóhivatala.

Nagybecskerek...
ntca 1., hoy
lemi részét
den közlem

Kiadó

Pleitz Fer.
nyomdája
rek, Zápoly
a hirdetések
és a lap
vonatkozó
intézendők.

Nagybec

Budapest
sürgönyzik
A bolgár v

Macedo

Florin

zatlan. Hu
megismétel
magaslato
készítés ut

oszlopok e
kat, végül
Rendithette

ötven-hatva
magukhoz

gyalogsági
ták őket s

geivel vissz
A Stru

Több ellens
Karadjovo
támadókat

partjára.
Roman
A Dun

rudzsában
gyalogsági

Budapest
Ferenc jele
patok erde

Nagys
rost támad

Itt egy ma
akik séreth
benyomuló

resen meg
pán az a
rancsra vo

A rom
de Nagysz
sen kikap

len zászló
román ha
támadott.

tak, foga
majdnem

Nems
kerültek a
tak az C

megvertés
a székely
A ha

a nyolcva
parancsn
ezen ütkö
terjessen

Budapest
harcterről
Irodának
Egy